

بررسی اثرات مخرب طوفان‌های گرد و غبار بر عملکرد محصولات کشاورزی

محمد انصاری قوجقار^۱، احسان پارسی^۲، مسعود پورغلام آمیجی^۳ و علی خاکبازان^{۴*}

۱- دانشجوی دکتری گروه مهندسی آبیاری و آبادانی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

۲- دانشجوی دکتری گروه سازه‌های آبی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات خوزستان

۳- دانشجوی دکتری گروه مهندسی آبیاری و آبادانی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

۴- استادیار مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره)، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران (A.khakbazan@itvhe.ac.ir)

چکیده

گرد و غبار حاصل فرسایش بادی است که این موضوع یکی از عوامل مؤثر در بیابان‌زایی است. همچنین فرسایش بادی و تخریب فیزیکی سنگ‌ها منجر به شکل‌گیری شن‌های روان می‌شود. در سال‌های اخیر، طوفان‌های گرد و غبار یکی از مشکلات و معضلات زیست‌محیطی در غرب و جنوب غربی ایران به شمار می‌رود که تأثیر زیادی بر محصولات کشاورزی و عملکرد آن داشته است؛ به‌گونه‌ای که زمینه‌ساز تحقیقات زیادی شده است. خروجی این مطالعات علاوه بر اثرات تخریبی گرد و غبار بر محیط زیست و کشاورزی، منجر به ارائه راهکارهایی جهت مقابله با این پدیده مخرب و همچنین اصلاح اثرات تخریبی آن شده است. در این تحقیق ابتدا معضلات گرد و غبار و اثرات آن بر روی محصولات کشاورزی مورد ارزیابی قرار گرفته و برخی از راهکارهای مهم مقابله با این معضلات و همچنین اصلاح اثرات مخرب آن‌ها بیان شده است. نتایج این پژوهش می‌تواند مروجان و کارشناسان کشاورزی را در ارائه مدلی کاربردی به بهره‌برداران کشاورزی جهت کاهش اثرات این پدیده بر محصولات کشاورزی، یاری نماید.

واژه‌های کلیدی: بهره‌برداران کشاورزی، کنترل گرد و غبار، تولیدات کشاورزی